

Ewa Ryguła-Jankowska
Radna Gminy Kobiór
Przewodnicząca Komisji
Kultury, Oświaty i Zdrowia

Kobiór, 27 listopada 2025 r.

Marcin Ryś
Wójt Gminy Kobiór

Za pośrednictwem
Przemysława Leszczyńskiego
Przewodniczącego Rady Gminy

w sprawie przyszłości zbiorów Izby Regionalnej „Smolarnia” oraz planów gminy dotyczących ochrony dziedzictwa lokalnego

Na podstawie art. 24 ustawy o samorządzie gminnym wnoszę interpelację dotyczącą planów wobec eksponatów zgromadzonych w Izbie Regionalnej „Smolarnia” oraz działań Gminy Kobiór w zakresie ochrony dziedzictwa lokalnego.

Uzasadnienie:

Jako radna, historyk z wielkim niepokojem przyjmuję informacje o likwidacji Izby Regionalnej „Smolarnia”.

Izba Regionalna „Smolarnia”, powstała w 2003 roku dzięki pracy Koła Związku Górnośląskiego i mieszkańców Kobióra, przez wiele lat pełniła ważną rolę edukacyjną, kulturalną i społeczną. Była miejscem zajęć, warsztatów, spotkań, wizyt szkół i grup zorganizowanych. Powstała dzięki zaangażowaniu mieszkańców, którzy przez lata przekazywali pamiątki, fotografie i przedmioty związane z historią naszej miejscowości. Zostały przekazane przez darczyńców z Kobióra z myślą, że będą stanowiły stały element dziedzictwa lokalnego naszej miejscowości. To nie są anonimowe zbiory – to część naszej wspólnej pamięci i tożsamości.

W związku z planowaną likwidacją tego miejsca oraz decyzją o przeniesieniu przedmiotów do Domu Kultury – który, jak wynika z wypowiedzi jego dyrektora, nie dysponuje odpowiednim miejscem ani nie przewiduje prowadzenia tam ekspozycji – pojawia się realne ryzyko rozproszenia lub utraty lokalnego dziedzictwa.

Zgodnie z informacjami przekazanymi Radzie Gminy, istnieje również koncepcja przekazania eksponatów do Skansenu w Chorzowie, co oznaczałoby faktyczne pozbawienie mieszkańców Kobióra dostępu do swoich historycznych pamiątek.

W mojej ocenie należałoby rozważyć alternatywne rozwiązanie – przeniesienie zbiorów do budynku dawnego przedszkola w centrum Kobióra, gdzie jedna z sal mogłaby zostać

zaadaptowana na nową izbę regionalną. Zdaję sobie sprawę, że konieczny jest remont tego miejsca. Są jednak możliwości pozyskania dofinansowania z zewnątrz, m. in. i z programu **Ministerstwa Kultury „Infrastruktura kultury”**, umożliwiające remont i adaptację takiej przestrzeni.

Ich przeniesienie poza Kobiór lub ustawienie w miejscu, gdzie nie można by ich było wykorzystywać do prowadzenia np. warsztatów kulturowych lub historycznych oznaczałoby utratę lokalnego dziedzictwa, które buduje więź międzypokoleniową i poczucie dumy z miejsca, w którym żyjemy.

W związku z powyższym proszę o odpowiedź na pytania:

1. Jakie są plany Gminy/Wójta wobec eksponatów zgromadzonych w Izbie Regionalnej „Smolarnia”?
2. Czy gmina zamierza zachować te zbiory na terenie Kobióra, czy planowane jest ich przekazanie do innej instytucji – poza Kobiórem?
3. Jak długo planowane jest pozostawienie eksponatów w Domu Kultury?
4. Jakie działania zostaną podjęte, by uszanować wolę darczyńców, którzy przekazali pamiątki z myślą o ich przechowywaniu w Kobiórze?
5. Czy gmina rozważa wykorzystanie jednej z sal w budynku starego przedszkola jako miejsca na nową izbę regionalną?
6. Czy gmina zamierza aplikować o środki zewnętrzne, w tym z programu „Infrastruktura kultury”, na remont i adaptację pomieszczeń pod potrzeby izby regionalnej?

Z poważaniem,

Ewa Ryguta-Jankowska

Radna Rady Gminy Kobiór

Przewodnicząca Komisji Kultury, Oświaty i Zdrowia